

ՀՀ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԴԵՀԱՅԻՆ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹՅՈՒՆ

Ստուգաթերթ N

ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԻ, ՊՈԼԻԿԼԻՆԻԿԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՄԲՈՒԼԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՐ (Ձ)
(ՏԳՏԴ խմբ. 2՝ ծածկագիր 86)

< __ > _____ 201 թ.

տեսչության տարածքային մարմնի անվանումը	հասցե	հեռախոս
_____	_____	_____
ստուգող անձի պաշտոնը	ազգանուն, անուն, հայրանուն	
_____	_____	
ստուգող անձի պաշտոնը	ազգանուն, անուն, հայրանուն	
_____	_____	
ստուգող անձի պաշտոնը	ազգանուն, անուն, հայրանուն	
Ստուգման սկիզբ (ամսաթիվ)՝ _____	ավարտ՝ _____	
Տնտեսավարող սուբյեկտի անվանումը, կազմակերպա-իրավական տեսակը		ՀՎՀՀ
_____	_____	_____
Տնտեսավարող սուբյեկտի հասցե		հեռախոս
_____	_____	_____
Տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարի կամ վստահված անձի ազգանուն, անուն, հայրանուն		հեռախոս
Ստուգման հանձնարարագիր _____ ում կողմից _____		
_____	_____	
Ստուգման նպատակը/Ընդգրկված հարցերի համարներ _____		
_____		
_____		

ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԻ, ՊՈԼԻԿԼԻՆԻԿԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՄԲՈՒԼԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ԱՏՈՒԳԱԹԵՐԹ

	Հարցեր	Այո	Ոչ	ԸՄ	Կշիռ 10 բալանի համակարգով	Հղումներ նորմատիվ իրավական ակտերին	Ստուգման տեսակը	Մեկնաբանություն
1	Շենքերին, շինություններին, տարածքներին ներկայացվող հրդեհային անվտանգության պահանջներ							
1	Շինարարական հիմնատարրերը մշակված են հրապաշտպան լուծույթով կամ պատվածքով:				9	«1», գլուխ 3 կետ 27	1;2;3	
2	Նկուղային (ցոկոլային) հարկերում լուսամուտային խորշերը խուլ փակված չեն:				8	«1», գլուխ 3 կետ 34	2	
3	Սանդղաբազուկների տակ գտնվող տարածքները ազատ են՝ չեն օգտագործվում առարկաների պահման համար:				9	«1», գլուխ 3 կետ 31	2	
4	Բացառությամբ հատուկ նշանակության այլ սենքերի մնացած լուսամուտները ազատ են:				8	«1», գլուխ 3 կետ 31	2	
5	Արտաքին հրշեջ սանդուղքները գտնվում են սարքին վիճակում:				9	«1», գլուխ 3 կետ 32	2	
6	Տանիքի պարագծով տեղակայված մետաղական ճաղաշարը գտնվում է սարքին վիճակում:				9	«1», գլուխ 3 կետ 32	2	
7	Բնակելի, հասարակական, արտադրական նշանակության շենքերի (շինությունների) և հիվանդանոցների, պոլիկլինիկաների, ամբուլատորիաների շենքերի միջև հակահրդեհային միջտարածությունները պահպանված են:				10	«3», հավելված 1 կետ 1	2	I*
8	Շենքերին հրշեջ փրկարարական ավտոմեքենաների և ավտոսանդուղքների մոտեցման ճանապարհների (անցումների) լայնությունը փոքր չէ 3,5 մետրից:				9	«22», կետ 1.6	2	
9	Հրշեջ ավտոմեքենաների անցման համար շենքերի միջանցիկ անցումների առկայաբարձրությունը փոքր չէ 4,25 մետրից:				9	«22», կետ 1.6	2	
10	Բուժական և ամբուլատոր պոլիկլինիկական հաստատություններում երեխաների համար հիվանդասենյակներով բաժանմունքները (այդ թվում նաև մայրերի խնամքի տակ գտնվող մինչև 3 տարեկան երեխաների համար) տեղակայված են շենքի 5-րդ հարկից ոչ բարձր:				8	«22», կետ 1.31	2	
11	Այլ նպատակային նշանակության շենքերում տեղակայված բուժական, պոլիկլինիկական հաստատությունների սենքերը և դեղատները առանձնացված են շենքի մյուս սենքերից:				8	«22», կետ 1.32	2	
12	Հրդեհավտանգ նյութերի (ռենտգեն ժապավենների, այրունակ հեղուկների) պահման սենքերը տեղակայված են պատուհաններով արտաքին պատին կից:				9	«22», կետ 1.79	2	II*

13	Տանիքի մինչև 12% ներառյալ թեքությամբ, մինչև քիվը կամ արտաքին պատի (քիվապատի) վերևը 10 մետրից ավելի բարձրությամբ շենքերում տանիքածածկի վրա՝ ամբողջ պարագծով տեղադրված է 0,6 մետր բարձրությամբ մետաղական ճաղաշար:			9	«5», կետ 8.11	2	
14	Տանիքի 12% ավելի թեքությամբ և 7 մետրից ավելի բարձրությամբ շենքերում տանիքածածկի վրա՝ ամբողջ պարագծով տեղադրված է 0,6 մետր բարձրությամբ մետաղական ճաղաշար:			9	«5», կետ 8.11	2	
II	Առողջապահական հիմնարկներ						
15	Հիվանդանոցի շենքերում, որտեղ շուրջօրյա գտնվում են ինքնուրույն տեղաշարժելու հնարավորություն չունեցող հիվանդներ, յուրաքանչյուր 5 հիվանդի համար առկա է մեկ պատզարակ:			9	«1», գլուխ 15 կետ 151	2	
16	Հիվանդասենյակներին թթվածնի կենտրոնացված մատակարարումը ոչ ավելի, քան 10 բալոնի դեպքում իրականացվում է առանձին տեղադրված բալոնային սարքավորումներից:			9	«1», գլուխ 15 կետ 153	2	
17	Հիվանդասենյակներին թթվածնի կենտրոնացված մատակարարումը 10-ից ավելի բալոնի դեպքում իրականացվում է կենտրոնական թթվածնային կետից:			8	«1», գլուխ 15 կետ 153	2	
18	Թթվածնային բալոնը պահվում է շենքի արտաքին խուլ պատին կից տեղադրված պահարանում:			8	«1», գլուխ 15 կետ 153	2	
19	Հիվանդասենյակները թթվածնով մատակարարելու համար օգտագործվում են ռետինե կամ պլաստմասսե ճկափողեր:			8	«1», գլուխ 15 կետ 154	2	
20	Բժշկական գործիքների եռացման համար օգտագործվում են փակ էլեկտրապարույրներով մանրէազերծիչներ:			9	«1», գլուխ 15 կետ 155	2	
21	Հիվանդանոցներում, պոլիկլինիկաներում, ամբուլատորիաներում այրվող և դյուրավառ հեղուկների դասին պատկանող նյութերը պահպանվում են առանձին պահարաններում:			9	«1», գլուխ 15 կետ 156	2	
22	300 կգ ավելի քանակությամբ ռենտգենյան ժապավենները պահվում են առանձին շենքում:			9	«1», գլուխ 15 կետ 157	2	
23	300 կգ պակաս քանակությամբ ռենտգենյան ժապավենները պահվում են հակահրդեհային պատերով և ծածկով շինությունում:			9	«1», գլուխ 15 կետ 157	2	
24	Արխիվային պահեստարանից մինչև հարևան շենքերը պահպանված է 15մ ոչ պակաս հեռավորություն:			9	«1», գլուխ 15 կետ 157	2	
25	Արխիվային պահեստարանի յուրաքանչյուր բաժանմունքում պահվում է 500 կգ ոչ ավել			9	«1», գլուխ 15 կետ	2	

	ռենտգենյան ժապավեն:				157		
26	Արխիվային պահեստարանի յուրաքանչյուր բաժանմունք ապահովված է առանձին արտագտիչ օդափոխությամբ:			9	«1», գլուխ 15 կետ 157	2	
27	Արխիվային պահեստարանից դուրս մինչև 4 կգ քանակությամբ ռենտգեն ժապավենը պահվում է մետաղյա պահարանում:			9	«1», գլուխ 15 կետ 157	2	
III	Տարահանման ճանապարհներ						
28	Տարահանման ճանապարհների պատերը և առաստաղները երեսապատված են չայրվող շինանյութով:			9	«1», գլուխ 3 կետ 41	2	
29	Հատակային ծածկերը (գորգերը, ուղեգորգերը) ամրացված են հատակին:			9	«1», գլուխ 3 կետ 44	2	
30	Շենքից տարահանման ելքերի քանակը պակաս չէ 2-ից, եթե դրանում տեղավորված են սենքեր, որոնք պետք է ունենան ոչ պակաս քան տարահանման երկու ելք:			9	«5», կետ 6.14	2	III*
31	Տարահանման երկու և ավելի ելքերի առկայության դեպքում դրանք տեղակայված են ապակենտրոնացված:			8	«5», կետ 6,15	2	
32	15 մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայությամբ սենքերի դռները բացվում են դեպի դուրս:			9	«1», գլուխ 3, կետ 40	2	
33	Նկուղային (ցուցուղային) հարկերից տարահանման ելքերը նախատեսված են անմիջապես դեպի դուրս:			8	«5», կետ 6.9	2	
34	Նկուղային (ցուցուղային) հարկերից, որի սենքերում օգտագործվում կամ պահվում են այրվող նյութեր, առաջին հարկի սենքեր տանող սանդուղքների առջև կառուցված են հրդեհի դեպքում օդի դիմհարով նախամուտք-անցախցեր:			8	«5», կետ 7.23	2	
35	Նկուղային և ցուցուղային հարկերում վերելակների առջև կառուցված են հրդեհի դեպքում օդի դիմհարով նախամուտք-անցախցեր:			8	«5», կետ 7.26	2	
36	Բուժական հաստատությունների հիվանդասենյակներով մասնաշենքերի միջանցքները յուրաքանչյուր 42 մ բաժանված են հակահրդեհային միջնորմներով և ինքնափակվող դռներով:			10	«22», կետ 1.132	2	
IV	Էլեկտրասարքավորումներին ներկայացվող հրդեհային անվտանգության պահանջներ						
37	Հրդեհավտանգ հիմնատարրերով տանիքների վրայով օդային էլեկտրահաղորդման գծեր անցկացված չեն:			9	«1», գլուխ 4 կետ 47	2	
38	Շենքերը (սենքերը) ջեռուցվում են գործարանային արտադրության ջեռուցիչ սարքերով:			8	«1», գլուխ 4 կետ 48	2	
39	Էլեկտրաբաշխիչ վահանակները կահավորված են գործարանային արտադրության			8	«1», գլուխ 4 կետ 48	2	

	ապահովիչներով:							
V	Ջեռուցման և օդափոխման համակարգերին ներկայացվող հրդեհային անվտանգության պահանջներ							
40	Կաթսայատներում հեղուկ վառելանյութ պահեստավորված չէ:				9	«1», գլուխ 5 կետ 61	2	:
41	Օդափոխիչ համակարգի ինքնաշխատ անջատման սարքավորումները գտնվում են սարքին վիճակում:				8	«1», գլուխ 5 կետ 68	2	
42	Կաթսայատան տանիքը դյուրանետ է կամ յուրաքանչյուր 1մ ³ ծավալի համար նախատեսված է 0,03 մ ² մակերեսով բացվածքներ:				9	«25», կետ 3.16	2	
43	Հիվանդանոցների, պոլիկլինիկաների, ամբուլատորիաների մասնաշենքերը չունեն տանիքային, կցակառուցված կամ ներկառուցված կաթսայատներ:				10	«25», կետ 1.8	2	
VI	Հակահրդեհային ջրամատակարարման ցանցեր							
44	Շինություններին (այդ թվում նաև հակահրդեհային ջրամատակարարման աղբյուրներին) հրշեջ փրկարարական ուժերի և միջոցների մոտեցումը ստուգվողի կողմից փակված չէ:				10	«5», կետ 8.14	2	
45	25000 մ ³ և ավելի ծավալով շինությունների արտաքին հրդեհաշիջման համար նախատեսված է ոչ պակաս քան 2 հրշեջ հիդրանտ:				10	«7», կետ 8.16	2	
46	Հիդրանտների տեղակայման համար նախատեսված ջրագծի տրամագիծը փոքր չէ 100 մմ-ից:				10	«7», կետ 8.46	2	
47	5000 մ ³ -ից ավելի ծավալով շենքերը սարքավորված են հրշեջ ծորակներով կահավորված ներքին հակահրդեհային ջրացանցով այնպես, որ յուրաքանչյուր կետ ցողվի 2X2,5 լ/վրկ ջրի շիթով:				9	«8», կետ 6.1	2	
48	Հակահրդեհային ջրամատակարարման ցանցի վրա տեղակայված հրշեջ ծորակները համալրված են փողակով և փողրակով:				10	«1», գլուխ 6 կետ 76	2	
49	Շենքում թվով 12 և ավելի ներքին հրշեջ ծորակների առկայության դեպքում ներքին հակահրդեհային ջրագիծը միացված է արտաքին օդակավորված ջրագծի տարբեր տեղամասերին երկու մուտքագծով:				10	«8», կետ 9.2	2	
VII	Հրդեհի ազդանշանման և հրդեհաշիջման համակարգեր							
50	Հիվանդանոցները, պոլիկլինիկաները, ամբուլատորիաները սարքավորված են հրդեհի ազդանշանման ինքնաշխատ համակարգով:				9	«1», գլուխ 7 կետ 81	2	IV*
51	Հակահրդեհային ինքնաշխատ համակարգից հրդեհի տագնապի ազդանշանը փոխանցվում է լիազոր մարմնին:				9	«1», գլուխ 7 կետ 81	2	
52	3000 մ ² և ավելի մակերեսով տարածք ունեցող հիվանդանոցների, պոլիկլինիկաների, ամբուլա-				9	«1», գլուխ 7 կետ 81	2	

	տորիաների հակահրդեհային ինքնաշխատ համակարգերից հրդեհի տագնապի ազդանշանը փոխանցվում է ռադիոկապի միջոցով:							
53	Հակահրդեհային ինքնաշխատ համակարգը գտնվում է սարքին վիճակում:				9	«1», գլուխ 7 կետ 100	2	
VIII	Հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ							
54	Օբյեկտն ապահովված է հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներով:				10	«1», բաժին VIII կետ 504	1;2	V*
55	Կրակմարիչները տեղադրված են հրդեհի հնարավոր օջախներից 30 մետրից ոչ ավելի հեռավորության վրա:				9	«1», բաժին VIII կետ 512	2	
56	Առկա է արտադրական վտանգավոր օբյեկտը արտադրական վտանգավոր օբյեկտների ռեեստրում գրանցման վկայականը:				9	«9», հոդված 19 կետ ժդ	1	
57	Արտադրական վտանգավոր օբյեկտում առկա է տեխնիկական անվտանգության ամենամյա փորձաքննության դրական եզրակացություն:				9	«9», հոդված 19 կետ ժբ	1	

Ծանոթություն: Նախավերջին սյունակում 1- փաստաթղթային ստուգում:
 2- ակնադիտարկում
 3- լաբարատոր ստուգում:

Տվյալ ստուգաթերթը կազմվել է հետևյալ նորմատիվ փաստաթղթերի հիման վրա.

- 1 - ՀԱԿ- «Հրդեհային անվտանգության կանոններ» - հաստատված ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2012 թվականի հուլիսի 26-ի թիվ 263 հրամանով, հավելված 1:
- 3 - ՍՆԻՊ 2.07.01-89 «Քաղաքաշինություն. Քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի հատակագծում և կառուցապատում»:
- 5 - ՀՀՇՆ II-8.04.01-97 «Շենքերի և կառուցվածքների հրդեհային անվտանգություն»:
- 7 - ՍՆԻՊ 2.04.02-84* «Ջրամատակարարում: Արտաքին ցանցեր և կառույցներ»:
- 8 - ՍՆԻՊ 2.04.01-85 «Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և կոյուղի»:
- 9 - «Տեխնիկական անվտանգության ապահովման պետական կարգավորման մասին» ՀՀ օրենք ընդունված է 2005 թվականի հոկտեմբերի 24-ին:
- 22 - ՍՆԻՊ 2.08.02-89 «Հասարակական շենքեր և կառուցվածքներ»:
- 25. - ՍՆԻՊ II-35-76 «Կաթսայական կայանքներ»:

I*- Բնակելի, հասարակական և արտադրական նշանակության շենքերից և շինություններից մինչև տարբեր նպատակային նշանակության պահեստները (բաց հարթակները) կախված

շինության հրակայունության աստիճանից նորմերով պահանջվող հակահրդեհային միջտարածությունները.

Շինության հրակայունության աստիճանը	Կախված շինության հրակայունության աստիճանից հեռավորությունը, մ,		
	I, II	III	IIIa, IIIb, IV, IVa, V
I, II	6	8	10
III	8	8	10
IIIa, IIIb, IV, IVa, V	10	10	15

Շենքերի օրինակելի կոնստրուկտիվ բնութագրերը.

Շենքերի կոնստրուկցիաների հրակայունության աստիճանը	Կոնստրուկտիվ բնութագրերը
I	Շենքեր, որոնց կրող կամ պատող կոնստրուկցիաները բնական կամ արհեստական քարային, բետոնե կամ երկաթբետոնե շինանյութերից են՝ թերթավոր և սալիկային չայրվող նյութերի օգտագործմամբ:
II	Շենքեր, որոնց կրող կամ պատող կոնստրուկցիաները բնական կամ արհեստական քարային, բետոնե կամ երկաթբետոնե շինանյութերից են, օգտագործվում են թերթավոր և սալիկային չայրվող շինանյութեր: Շենքերի ծածկերում կարելի է օգտագործել չպաշտպանված պողպատե կոնստրուկցիաներ:
III	Շենքեր, որոնց կրող կամ պատող կոնստրուկցիաները բնական կամ արհեստական քարային, բետոնե կամ երկաթբետոնե շինանյութերից են: Միջհարկային ծածկերի համար կարելի է օգտագործել փայտե կոնստրուկցիաներ, պաշտպանված ծեփասվաղով կամ դժվար այրվող թիթեղային, ինչպես նաև սալիկային նյութերով: Ծածկի տարրերին հրակայունության և կրակի տարածման սահմանների վերաբերյալ պահանջներ չեն ներկայացնում, ընդ որում ձեղնահարկի ծածկի փայտե կոնստրուկցիաները ենթարկվում են կրակապաշտպան մշակման:
IV	Շենքեր, որոնք հիմնականում ունեն կարկասային կոնստրուկտիվ սխեմա: Կարկասի տարրերը՝ պողպատե և այլ մետաղական անպաշտպան, ամբողջական կամ սոսնձային փայտանյութով և ուրիշ այրվող կամ դժվար այրվող նյութերով, որոնք կրակի և բարձր ջերմաստիճանի ազդեցությունից պաշտպանված են ծեփասվաղով կամ այլ չայրվող նյութերով: Պատող կոնստրուկցիաները՝ պողպատե պրոֆիլավորված թերթով կամ այլ չայրվող թերթավոր և դժվար այրվող ջերմամեկուսիչ նյութերից են: Ընդ որում, ձեղնահարկի փայտե կոնստրուկցիաները ենթարկվում են կրակապաշտպան մշակման:
V	Շենքեր, որոնց կրող և պատող կոնստրուկցիաների հրակայունության և կրակի տարածման սահմանների նկատմամբ պահանջներ չեն ներկայացվում:

II*- Շինությունների պայթյունահրդեհավտանգավորության կարգը.

N/N	Շինության կարգը	Շենքերում և սենքերում գտնվող նյութերի բնութագիր
1	«Ա» պայթյունահրդեհավտանգ	28°C-ից ոչ ավել բռնկման ջերմաստիճան ունեցող այրվող գազեր, դյուրավառ հեղուկներ՝ այն քանակությամբ, որ կարող են ստեղծել պայթյունավտանգ օդագազազուրոշային խառնուրդներ, որոնց բռնկման ժամանակ շինությունում առաջանում է 5 կիլոպասկալը գերազանցող պայթյունի հաշվարկային ավելցուկային ճնշում: Ջրի, օդի, թթվածնի և միմյանց հետ փոխազդելիս պայթելու և այրվելու ընդունակ նյութեր այն քանակությամբ, երբ առաջանում է 5 կիլոպասկալը գերազանցող պայթյունի հաշվարկային ավելցուկային ճնշում:
2	«Բ» պայթյունահրդեհավտանգ	28°C-ից ոչ ավել բռնկման ջերմաստիճան ունեցող այրվող փոշիներ կամ մանրաթելեր, այրվող հեղուկներ՝ այն քանակությամբ, որ կարող են ստեղծել պայթյունավտանգ փոշեօդային կամ օդազուրոշային խառնուրդներ, որոնց բռնկման ժամանակ շինությունում, առաջանում է 5 կիլոպասկալը գերազանցող պայթյունի հաշվարկային ավելցուկային ճնշում:
3	«Վ» հրդեհավտանգ	Դյուրավառ, այրվող և դժվար այրվող հեղուկներ, կոշտ այրվող և դժվար այրվող նյութեր: Նյութեր, որոնք ընդունակ են միայն այրվել ջրի, օդի թթվածնի կամ միմյանց հետ փոխազդելիս, պայմանով, որ այն շինությունները, որտեղ դրանք առկա են չեն պատկանում «Ա» կամ «Բ» կարգերին:
4	«Գ»	Տաք, շիկացած կամ հալված վիճակում գտնվող չայրվող նյութեր, որոնց մշակումը ուղեկցվում է ճառագայթային ջերմություն, կայծի և բոցի անջատմամբ: Այրվող գազեր, հեղուկներ և կոշտ նյութեր, որոնք օգտագործվում են, որպես վառելանյութ:
5	«Դ»	Սառը վիճակում գտնվող չայրվող նյութեր:

III*- Ոչ պակաս քան տարահանման երկու ելք պետք է ունենան.

ա) տաս մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայության համար նախատեսված մանկական նախադպրոցական հիմնարկների, ծերերի և հաշմանդամների մասնագիտացված տների (ոչ բնակարանային), հիվանդանոցների, ինտերնատ-դպրոցների և մանկական հիմնարկների ննջարանային մասնաշենքերի սենքերը,

բ) տասնհինգ մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայության համար նախատեսված նկուղային և ցուլուլային հարկերի սենքերը, 50 մարդուց ավելի միաժամանակյա ներկայության համար նախատեսված սենքերը,

գ) առավել բազմաթիվ հերթափոխում հինգ մարդուց ավելի աշխատողների թվաքանակով արդյունաբերական և պահեստային շենքերի, կառուցվածքների Ա և Բ կարգի սենքերը, 25 մարդուց ավելի - Վ կարգի կամ 1000 մ² ավելի մակերեսով սենքերը,

դ) արդյունաբերական և պահեստային շենքերի, կառուցվածքների բաց հարկաշարերը և հարթակները, նախատեսված սարքավորման սպասարկման համար, Ա և Բ կարգի սենքերի համար - 100 մ² ավելի հարկաբաժնի հատակի մակերեսի դեպքում և 400 մ² ավելի - այլ կարգի սենքերի համար,

ե) երկու հարկերում (մակարդակներում) տեղադրված բազմաբնակարան բնակելի շենքերի սենքերը (բնակարանները), վերին հարկի տեղադրման 18 մ-ից ավելի բարձրության դեպքում, դրանք պետք է ունենան տարահանման ելքեր յուրաքանչյուր հարկից:

IV*- Հրդեհի ազդանշանման ինքնաշխատ համակարգերով օբյեկտների համալրման չափանիշներն են.

Պահպանվող օբյեկտների տեսակը	Պահանջվող հակահրդեհային համակարգեր	
	ՀՀԱԻԿ	ՀՏԱԻՀ և ՀՏԱՓԻՀ
	Նորմատիվ ցուցանիշներ	
1. Հասարակական և վարչա-կենցաղային նշանակության շենքեր (բացառությամբ՝ սույն հավելվածի 11 և 13 կետերում նշվածներից)	-----	Անկախ մակերեսից
1.1. Առողջապահական նշանակության, ուսումնական հաստատությունների, դպրոցների, մսուրմանկապարտեզների շենքեր և կառույցներ	-----	Անկախ մակերեսից
2. Այլ վարչական և հասարակական նշանակության սենքեր, այդ թվում կցակառուցված և ներկառուցված	-----	Անկախ մակերեսից

V*- Շենքերը և շինությունները ձեռքի կրակմարիչներով ապահովելու չափանիշները ներկայացված են ստորև ներկայացված աղյուսակներում.

N	Շինության կարգը	Պաշտպանվող սահմանային մակերեսը, մ ²	Հրդեհի դասը	Փրփրային և ջրային կրակմարիչներ 10 և 100 լ տարողությամբ	Փոշային կրակմարիչներ տարողությամբ, և			Ֆրեոնային կրակմարիչներ 2(3) և տարողությամբ	Ածխաթթվային կրակմարիչներ, տարողությամբ և	
					2	5	10		2	5(8)
1	Ա.Բ.Վ. այրվող գազեր և հեղուկներ	200	A	2++	-	2+	1++	-	-	-
			B	4+	-	2+	1++	4+	-	-
			C	-	-	2+	1++	4+	-	-
			D	-	-	2+	1++	-	-	-
			(E)	-	-	2+	1++	-	-	2++
2	Վ	400	A	2++	4+	2+	1+	-	-	2+
			D	-	-	2+	1++	-	-	-
			(E)	-	-	2++	1+	2+	4+	2++
3	Գ	800	B	2+	-	2++	1+	-	-	-
			C	-	4+	2++	1+	-	-	-
4	Գ.Դ.	1800	A	2++	4+	2++	1+	-	-	-
			D	-	-	2+	1++	-	-	-
			(E)	-	2+	2++	1+	2+	4+	2++
5	Հասարակական շենքեր	800	A	4++	8+	4++	2+	-	-	4+
			E	-	-	4++	2+	4+	4+	2++

Սույն աղյուսակում ամրագրված՝ տարբեր դասերի հրդեհների մարման համար փոշային կրակմարիչները պետք է ունենան համապատասխան լիցքավորում, «A» դասի համար ABC(E) փոշի, «D» դասի համար՝ (D):

Սույն աղյուսակում.

ա) «++» նշանով նշված են օբյեկտների ապահովման համար առաջարկվող կրակմարիչները.

բ) «+» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնց օգտագործումը թույլատրվում է առաջարկվող կրակմարիչների բացակայման և համապատասխան հիմնավորման դեպքում.

գ) «-» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնցով չի թույլատրվում ապահովել օբյեկտները:

Շենքերը և շինություններն, ըստ մակերեսի, օդափրփրային, համակցված, փոշե, և ածխաթթվային կրակմարիչներով ապահովվում են համաձայն հետևյալ աղյուսակի.

N	Շինության կարգը	Պաշտպանվող սահմանային մակերեսը, մ ²	Հրդեհի դասը	Օդափրփրային կրակմարիչներ (փրփուր)100 լ տարողությամբ	Համակցված կրակմարիչներ (փրփուր, փոշի) 100լ տարողությամբ	Փոշե կրակմարիչներ 100 լ. տարողությամբ	Ածխաթթվային կրակմարիչներ, տարողությամբ լ.	
							25	80
1	Ա,Բ,Վ (այրվող գազեր և հեղուկներ)	500	A	1++	1++	1++	-	-
			B	2+	1++	1++	-	-
			C	-	1+	1++	-	-
			D	-	-	1++	-	-
			E	-	-	2+	-	-
2	Գ (բացի այրվող գազերից և հեղուկներից)	800	A	1++	1++	1++	-	-
			D	2+	1++	1++	-	-
			C	-	1+	1++	-	-
			D	-	-	1++	-	-
			E	-	-	1+	-	-

Սույն աղյուսակում ամրագրված տարբեր դասերի հրդեհների օջախների հրդեհաշիջման համար փոշու և համակցված կրակմարիչները պետք է ունենան համապատասխան լիցքավորում.

1) «A» դասի համար՝ ABC(E) փոշի.

2) «B», «C» և «E» դասի համար՝ BC(E) կամ ABC(E) փոշի.

2) «D» դասի համար՝ D փոշի:

9. Սույն հավելվածի 4-րդ կետի աղյուսակում՝

1) «++» նշանով նշված են օբյեկտների ապահովման համար առաջարկվող կրակմարիչները.

2) «+» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնց օգտագործումը թույլատրվում է առաջարկվող կրակմարիչների բացակայման և համապատասխան հիմնավորման դեպքում.

3) «-» նշանով նշված են կրակմարիչներ, որոնցով չի թույլատրվում ապահովել օբյեկտները:

ՈՒ Ղ Ե Ց ՈՒ Յ Ց

ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԻ, ՊՈԼԻԿԼԻՆԻԿԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՄԲՈՒԼԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻ

Սույն ստուգաթերթում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները՝

- 1) այրվող նյութ՝ ինքնուրույն, կրակի աղբյուրի հեռացումից հետո այրվող նյութ.
- 2) դյուրավառ հեղուկ՝ բաց անոթում 61°C-ից ցածր բռնկման ջերմաստիճան ունեցող հեղուկ.
- 3) հակահրդեհային միջտարածություն՝ շինությունից դեպի հարևան շինություններ կրակի տարածումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսված տարածություն.
- 4) հակահրդեհային պատնեշ՝ շենքի ծավալը հակահրդեհային հատվածամասերի բաժանող, շենքում և սենքում հրդեհի ու այրման արգասիքների տարածումը խոչընդոտող և համապատասխան հրակայունության սահման ունեցող պատեր, միջնորմներ, ծածկեր, բացվածքների հրակայուն լցվածքներ, նախամուտք անցախուցեր.
- 5) դյուրանետվող կոնստրուկցիաներ՝ ապակեպատ պատուհաններ և երդիկներ կամ պողպատե, ալյումինե և ասբոցեմենտի թերթերով և արդյունավետ ջերմապահպանիչներով ծածկեր:
- 6) հրդեհաշիջման և հրդեհի ազդանշանման ինքնաշխատ կայանքներ (ՀՀԱԻԿ)՝ նախատեսված են հրդեհաշիջման և հրդեհի վայրի հայտնաբերման համար.
- 7) հրդեհի տագնապի ազդարարման ինքնաշխատ համակարգ (ՀՏԱԻՀ)՝ նախատեսված է հրդեհի տագնապի ազդարարման համար.
- 8) հրդեհի տագնապի ազդանշանի փոխանցման ինքնաշխատ համակարգ (ՀՏԱՓԻՀ)՝ նախատեսված է հրդեհի տագնապի ազդանշանը օբյեկտից կապի որևէ հնարավոր միջոցով լիազոր մարմնին հաղորդման համար.
- 9) լիազոր մարմին՝ Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ իրավիճակների նախարարություն.
- 10) հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ՝ կրակմարիչներ, արկղ ավազով, դույլ, բահ, կեռածող, կացին:
- 11) հատուկ նշանակության սենքեր՝ դրամարկղային, արխիվային, պահեստային սենքեր: